

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Fora de Barcelona cada trimestre Espanya, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

El poble prou se l' escolta al gran apóstol; pero lo qu' es els rotativeros... no hi ha pitjor sòrt que 'l qui no vol oir.

LA SENMANA ULLADA POLITICA

No ha resultat cert que les Corts havíen de ser disoltes avants de reunir-se. Obertes estan y per ara funcionan ab tota regularitat, ocupantse en els treballs previs á la seva constitució.

En Moret que, segons se deya, havia de donar un cop de forsa, per ara's contenta fent el bot, y en aquesta actitud continuarà fins que's desinfili. La veritat es que s'ha creat una situació molt difícil. Tot l'efecte conseguit ab aquella famosa conferència tinguda ab el rey, que va durar prop de dos hores, queda complertament desvanescut. No hi creu ningú ab els arrestos virils de un polítich de *cold cream*. Y's troba fora de les Corts, y en la impossibilitat de tornar-hi de una manera mitjanament digna. Els seus partidaris comensan á compreendre que estan fent el burro, y els que, seguint les ordres deterribles del jefe, van renunciar á ferse elegir senadors, s'arrepenteixen de haver sigut tan mansos. Serà cosa de sentirlos si 'l liberal, més d'hora ó més tard, tornan al Parlament, y ells se quedan fora, per haver sigut massa disciplinats. Aquí tenen un ferment que pot acabar de precipitar la descomposició definitiva del partit liberal de la monarquia.

Y pensar que tot això ho ha fet la *Solidaritat catalana*, sense realitzar cap acte, ab la sola rabò de la seva existència!... El règim oligàrquic està á las acaballasses.

Veritat es que en Maura ha sapigut aprofitarse hábilment de la conducta de 'n López Domínguez y en Canalejas, que no han seguit á 'n Moret en la seva abstenció suicida, perque si no té una oposició liberal que li fassi el joc, conta quan menys ab una oposició democràtica. Pero es tan poc numerosa, que casi queda reduïda á una simple expressió nominal.

La verdadera oposició es la constituida pels partits anti dinàstics, y en especial per la Solidaritat catalana. Aquesta es de veras y lluirà batallas en tota regla y no simples simulacres. Ja al nomenar-se la mesa interina del Congrés, els republicans han conquistat una de les vice-presidencies pera'l señor Azcárate y els solidaris una secretaria pera'l Sr. Ventosa y Calvell. Las oposicions tenen ademés una representació important en las comissions de actas y de incompatibilitats. De manera que 'ls que duptavan sobre si el Congrés tindria la cortesia d'escoltarlos, s'han d'haver convenuts del poch fonsament dels seus duptes: las oposicions, y en especial la Solidaritat catalana, no sols se farán escoltar sino que farán sentir de una manera decisiva la seva influència.

De totes las regions d'Espanya surten ja veus simpatiques al gran moviment de Catalunya. Però dichs honrats de totes las opinions l'encomian, citantlo com un gran exemple digne de ser imitat, y ab això la premsa rotativa madrilenya se va quedant aislada ab els seus després y ab las seves infundadas exageracions alarmistas.

Sobre l'acte de alta trascendència realisat per en Salmerón, deixant la direcció de la minoria republicana per assumir la de la minoria solidaria, expressém la nostra opinió en capítol apart. Els pochs diputats republicans qu'encaixen no volen competir la ràho de ser y la trascendència política del moviment solidari, no tindran més remey que no narse á part, si es que no volen mantenir-se en una llamistosa impotència. Els motllos vells son ja inservibles pera donar forma á las ideas novas. Pecan de massa estreta pera contenir una substància tan gran y tan viva com las aspiracions redemptoras de la nació espanyola. En Salmerón això ho ha comprès y es per això que tan decididament s'ha posat al davant del gran moviment popular, congridor de una veritable y positiva revolució, que ha de tenir cumpliment perque 'l poble la vol y l'esperit

publich l'imposta. ¿Qué fará en Maura davant de la turbonada que se 'n hi va á sobre? ¿Resistirà? Transigirà?

Dificil es deduirho del contingut del discurs de la corona. Es aquest un document anodi, enfarrat, imprecís, plé de insinuacions tèrbolas y sense consistència. En ell se deixa entreveure que 's donarà satisfacció á certas aspiracions, pero no s'expressa ni la forma ni l'alçana de aqueixa satisfacció. Si 'l canceller mallorquí s'refia de apelar al socorregut sistema del pasteleig, perdrà 'l temps inútilment. La Solidaritat catalana, com el comensal del qüento, 'ls vol ferrats, y s'igan las que 's vulgan las conessions que se li fassin no per això renunciariá al seu emperyo de acabar ab el règim oligàrquic, d'extirpar d'arrel el caciquisme y de vigorisar l'accio del cos electoral de tot' Espanya, fins á lograr que 'l poble devingué amo y senyor dels seus destins.

En una paraula: la Revolució ab tan èxit començada á Catalunya ha de arribar al seu terme en tota Espanya. La riuhada no pot retrocedir.

PPB BULLANGA

La Solidaritat á Madrid

A 'ls han vistos á Madrid als diputats de Catalunya. Ab la seva sola presencia sembla haverse esbargit la nuvolada asfixiant que havien congregat l'odi, l'antipatia y la ignorancia. A la seva arribada ni ménors varen xiularlos, y van poder anar á las Corts, reunir-se en una de las seccions, escullir els seus sitis en l'hemicicle, sense que 'l firmament haja tremolat ni 's hajan desequilibrat las esferas.

Bé es veritat que 'ls politichs de la Cort son molt impresionables y fàcilment se distreuen, y de molts de distracció no 'ls han faltat aquests dies: el naixement del príncep de Asturias... l'abstenció de 'n Moret y la seva clica... ¿com havían de recordar-se de la Solidaritat davant de aquests aconteixements tan trascendentals?

Així han pogut arribar tranquilament á la reunió de las Corts, y la Solidaritat catalana ja hi es, y no es fàcil que se 'n mogui, perque vol serhi, y ben palestament hem demonstrat els catalans que pera nosaltres voler es poder.

La Solidaritat vol serhi, perque vol ferse escoltar, no tant dels diputats de 'n Maura, com del país enter.

Es fàcil que 'ls diputats mauristas y tots els oligàrquics s'empenyen en no oir y en no veure: es fàcil també que 's refihin de ofegar las rahôns sólies dels representants de Catalunya ab un devassall de sofismes, conceptes buyts y frasses fetas, propias de la retòrica barata y de l'oratoria adotzenda que 's usa en el mal nomenat temple de las lleyes; es fàcil, per últim, que actuant á la vegada de impugnadors y alabarderos tractin de apagar la veu del bon sentit, ó qui sab, si farán tot lo lícit y fins lo ilícit per exasperar als representants de Catalunya, y llansarlos al arrebato y á la desesperació.

Pero si això intentessin perdrien el temps en vâ.

La Solidaritat catalana se mantindrà ferma perque la forsa dels dignes diputats y senadors que la representan, radica no tant en ells mateixos com en el poble que 'ls ha elegit. Catalunya 'ls ha enviat á las Corts ab un mandat imperatiu tacit, més obligatori que si sigués exprés, perque 'l tal mandat es fill de l'admirable unanimitat de sentiment y convicció de tot un poble.

Qui no comprendugués la fermesa de aqueixa convicció y la forsa avassalladora de aqueix sentiment; qui realisés algun acte contrari á lo que Catalunya vol y desitja, ell mateix s'annularia.

Aquesta es precisament la gran, la immensa diferençia que separa á les representacions populars, de les representacions oligàrquiques.

**

Les oligàrquies no aspiran més que á continuar l'òrgia de la ilegalitat y del abús, que tant cara li costa á la nació espanyola, mentre que la Solidaritat té la resolució ferma y decidida de acabar ab aquest estat de coses pènícies y denigrant.

Les oligàrquies volen continuar sostenint les ficions que forman la característica de la política espanyola—ficcio electoral, ficcio parlamentaria, ficcio de govern,—mentres que la Solidaritat vol destruir-hi, com ja ho ha lograt á Catalunya, y estableir el plé imperi de la veritat y'l dret.

Les oligàrquies s'apoyan en els medisabusius que proporciona la possessió del poder unida á la falta d'escrúpuls, mentres que la Solidaritat no pretén altre apoyo que la més perfecta identificació ab la voluntat del poble lliurement manifestada.

Una política vella, decrepitá, desacreditada, enfront de una política nova, vigorosa y popular: tals son els elements que van á entrar en lluita, y ab els uns ó ab els altres han de formar tots els polítics, no essent ja possible la tercera mitjia, ni's equivochs.

Del resultat de aquesta lluita depenen la vida ó la mort de la nació espanyola.

**

Com ha dit molt bé el gran periodista Alfred Calderón:

«Procuremos en común unos y otros aquello que nos es comú: la verdad, la sinceridad del sufragio, la reintegración del país en su soberanía, la extirpación del caciquismo, la destrucción de la gran mentira representativa. Es un problema moral, es una cuestión previa, anterior á toda contienda política. Limpio el campo de batalla, barridos los detritus de la patraña y el fraude, podremos luchar los sinceros.»

Aqueixa neteja del camp de batalla l'han de realitzar tots els homes polítics de bona voluntat, sigan les que s'vulguin las idees que professin. A'n aquest sanejament previ hi han de contribuir-hi tots els partits no oligàrquics, degudament solidaris. La heterogeneitat dels seus ideals, tractantse de aqueixa qüestió previa á tota comuna, no pot impedir la existència de una acció energica perfectament homogènea. Y lo que haja de venir després, prou ho dirá'l país, y als seu fallos soberans s'hi inclinarà tothom plé de respecte.

Aixís l'hermosa tasca iniciada á Catalunya en els comicis, prosseguirà en el Parlament, sense que s'devihi un punt la bona orientació senyalada á tota per l'ànima popular, tan rica en perspicacia y optimisme. Y al gran exemple de un poble que sab lluitar y sab vèncer seguirà l'exemple no menos admirable de una representació parlamentaria que sabrà ferse digna de aquest poble, renunciant á tota ventaja personal ó de grup, pero lluyant sens treva ni descans, fins á conseguir la gran victoria, no en profit de tal ó qual partit, sino en benefici de la nació espanyola.

**

La lluita serà ruda; però glòria.

Les característiques del moviment solidari han sigut desde un principi la serenitat y la reflexió. A partir del 25 de novembre de 1905, tot lo que s'ha fet per alterar la serena, la reflexiva, resolució del poble català ha sigut endebades. Ni las amenassas, ni las persecucions, ni las suspensions de garantias, ni la promulgació de ley, tan draconianas com la de Jurisdiccions, ni l'accio del terrorisme, ni las algarradas de la demagogia, alentadas y protegidas pels governs monàrquics, ni l'insults, ni las invectivas, ni las més infames calumnies han lograt enterbolir la hermosa serenitat del moviment, ni desviar al poble català del seu camí. A cada nova infamia ha respond Catalunya ab un redoblament d'energia y d'entusiasme. Las torpes y las maldats del enemic han multiplicat la forsa y l'empeta incontrastable de la Solidaritat catalana.

El poble català està posseït de si mateix, y deuen estar-hi també 'ls seus representants en el Parlament, que no son més que una prolongació del poble, en perfecta comunió ab ell.

Per això la campanya parlamentaria pròxima á iniciar-se serà digna en tots conceptes de la campanya popular. Esgrimit les armes ben trempades de la rabiosa res han de temer, ni las elucubracions dels sofistes oligàrquics, ni las manifestacions hostils dels seus assalariats. A fora del Parlament hi ha el país, y en el país y no en un cos deliberant de sos pitos legitimitat, radica en l'últim terme la verdadera majoria, la que decideix ab vot inapelable.

Y si arribessin á realisar-se certes amenaces joh! llavoras els que passessin de la falsa asquerosa á la forsa bruta, acabarián de facilitar el triomf de la Solidaritat espanyola.

Contra l'ànima de un poble res hi val. Els trets surten per la culata. Eles atentats se converteixen en suicidis.

P. K.

L'acte de 'n Salmerón

El gran apóstol ha deixat la direcció de la minoria republicana del Parlament, pera dedicar-se exclusivament á la direcció de la minoria solidaria.

Aquest acte tan natural ha sigut objecte dels comentaris més oposats. Alguns republicans afiliats al moviment solidari l'han vist ab extranyesa. Altres, que son enemics frances y declars d'aquel moviment, y més encara de la il·lustre personalitat de 'n Salmerón, no tenen cap reparo en contradir-se, afirmant que constitueix una nova traïció de 'n Salmerón. Ells que tant han pugnat fins ara per arrebatar-li la jefatura de la Unió republicana, qui pera conseguir aquest fi insensat no han tingut cap reparo en apelar als medis més reprobables, sembla que haurien de mostrarse gojosos y no indignats de la resolució que acaba de prendre.

Als republicans afiliats al moviment solidari, y no als devoradors de prestigis y incubadoras de passions perversas, aném á dirigir les nostres observacions.

Nosaltres creyem comprender 'ls motius que han induït al Sr. Salmerón á realizar el seu acte. Ecls uns son de delicadesa; els altres de carácter polítich.

Desgraciadament no son encare solidaris tots els diputats que componen la minoria republicana per més que ho signifiquen en la seva immensa majoria. Per tal motiu, la doble direcció del Sr. Salmerón, encara que no sigui incompatible, hauria pogut crear-li certes dificultats que ha sigut millor obviarlas.

En moments tan decisius com els presents, se fa necessaria una acció desembrassada, y es per això que 'n Sr. Salmerón no ha vacilat un moment en acudir ab tot lo que es y ab tot lo que representa y entenent lliure de compromisos de partit, el camp solidari, ahont s'exerceix avuy una acció directa, immediata, patriòtica y de carácter previ á tota solució trascendental.

Els y nosaltres estem plenament convencuts de que, per anar á la República, es indispensable passar per la Solidaritat. Y d'aquesta convicció no dubtem que'n participaran també la immensa majoria dels republicans que aspirin á resultats més efectius que 'l d'atascar-se en una oposició sistemática, esterà, les més de les vegadas contradictoria y sempre sense finalitat. Trenta dos anys d'inútils tentatives, trenta dos anys de fer y desfer pactes y coalicions, trenta dos anys d'esforços inútils, son temps més que suficient per dictarnos saludables y proficuentes advertencias.

La Solidaritat, que á Catalunya està realitzant una obra plena de republicanisació, atrayent al camp republicà forces considerables y de gran prestigi, acciona ademés com un depuratiu, eliminant als elements perturbadores, que sols serveixen per entorpir, elements hereus illegítims y directes dels que á l'any 73 perderen la República. La República que volém, la única possible, no es una República de partit, ni de secta, sino una amplia solució nacional que ha de recabar el concurs de tots les classes socials y deu abbrigar tota la gamma de las opinions, desde las més conservadoras á las més radicals, ab tal que se subjectin noble y llealment á las decisions del sufragio.

Aquest deslinde entre 'ls elements útils y els inútils y perniciosos quedarà realitzat en l'Assemblea d'Unió Republicana que 'n Sr. Salmerón se disposa a convocar en el próximo mes de juny.

Segurs estem d'aqueixa Assemblea n'ha de sortir la reconstitució d'un partit republicà més fort y més vigorós que mai, perque, depurat d'equivochs, tindrà un objectiu clar y concret, y depurat á la vegada de certs elements bullanguers, indisciplinats y eternamente rebeldes, podrà dirigirse ab tot desembrassar á la realització plena d'aquell objectiu.

Entre tant, la minoria republicana de las Corts, ja que no conti ab la direcció immediata del il·lustre republicà, tindrà la de personalitats tan prestigiosas com las dels Srs. Muro, Azcárate y Labra, que estan, han estat y estaran sempre en perfecta comunió de ideas y de sentiments ab l'egregi jefe de la Solidaritat.

J.

En Lerroux continua parlant desde 'El Progreso' de las campanyas de difamació que 's fan en contra d'ell.

Per lo vist aquest mestre voldrà que li deixessin exercir tranquilament la seva industria política, sense fixar-se ab ell, sense dir-li res.

Per això quan algú li demana comptes, diu que l'infama.

No, mestre, no: el demanar comptes á un home que v' obligat á rendir-los, no implica cap intenció inflamatoria. En tot cas qui s'infama, despertant las pitjors sospitas, es qui s'negà á rendir-los.

**

Nosaltres repetides vegades els hi hem demandat per lo que respecta á 'Fraternitat republicana' del carreter de Corts, y per lo que atany á 'Casa del Poble'.

En un y altre establecimiento han gestionat interessos agens, sense que mai s'haja rendit comptes, ab despectiu manifest de las prescripcions dels reglaments y dels Estatuts y de las disposiciones del Còdich de comers.

Y això, ha de comprendre 'l mateix Lerroux qu'és intolerable.

**

A 'n el 'Progreso' distints vegades li hem ficit els dits á la boca, sense que mai sobre aquest punt, s'haja donat per aludit.

Y cuidado que avuy qu'està tan sooso, podrà animar una mica l'interès de la seva lectura, ab sols donar comptes clars, concrets y justificats de la gestió mercantil-política del seu director propietari...

Y si no ho fa mai, com es de temer, bé hi haurà dret á exclamar: —Qué més infamatori que aqueix obstinat silenci!

**

Siguem justos. Els que recliman á 'n Salmerón, culpant-lo de haver descompost la Unió republicana, no fan més que atribuir-hi precisament la culpa qu'ells han contret.

Son ells en tot cas els que 'l han descomposta, ab la seva indisciplina, ab la seva rebeldia, ab la seva obstinada negativa á seguir las lluminosas orientacions del jefe.

Diu 'l Imparcial:

«La curiosidad de la opinión es grandísima ante los acontecimientos políticos que se avecinan, pues los más optimistas presagian que la paz de España está en peligro.»

De manera que la pau d'Espanya està en perill?

Això serà degut senzillament á que 'ls encarregats de sostener-hi volen alterarla.

Consideracions que fà el 'Heraldo' sobre 'l naixement del príncep de Asturias:

«El sucesor del Trono es un príncipe. La conciencia nacional, la que se inspira en ideas liberales, espera mucho, confia mucho, de un varón que por ley natural, fisiológica, moral y hasta intelectual, es lógicamente más apto para las altas y difíciles funciones del gobierno de los pueblos y puede librarse de todas las sugerencias é influencias a que suelen hallarse sometidas las hembras. Ejemplos recientes y dolorosos de la historia de nuestra Nación en el siglo XIX nos dispensan de entrar en mayores reflexiones.

«Eso sin pensar que al fin un varón puede educarse con mayor facilidad en el extranjero, y de preferencia en Inglaterra, donde tendrá presentes á todas horas los grandes ejemplos, las magistrales lecciones de un pueblo que es maestro en libertad, en instituciones democráticas, que ha merecido el título glorioso de República.

Al 'Heraldo' podríam dirli: —Si tant bona es la República, que las mejores monarquías son las que pueden ostentar el título de 'Repúblicas coronadas' ¿per qué no estableix desde 'l primer moment? ¿Per qué es per a veure lo que podrà succeir ab un príncipe que no sabé lo que arribarà á ser en punt á aptitud y demás condicions? ¿A qué exposarse novament á los 'ejemplos recientes y dolorosos de la historia de nuestra nación en el siglo XIX'?

Quina arronsada més infantil la d' 'El Progreso'! Confós, desconcertat per la batallada que la semana passada li dedicarem, contestant á un suelt seu en que, com si hagués fet un descubrimiento portentoso, comunicava al públic que 'l nostre editor havia sigut vist un dia pel carrer ab un capella, el periódich del ex-emperador cantó humilitat la palinodia, s'apressura á fugir d'estudi, y reconeixent ab el cap baix que 'la ha metido, tartamudeja un llang mea culpa, ahont s'hi troben frases tan hermosas com aquestas: 'Nosotros admitemos como buena la amistad del cura... La compañía de un cura en si nada implica... Bueno nos resulta el cura...'

Pobre 'Progreso'!... El tremendo entre 'ls tremedals, el rrrevolucionari irreductible, mireu á lo que 's veu avuy obligat, tant per la forsa de la nostra réplica, com pels conservadors devers que li imposa la seva monstruosa aliança ab el Sr. Sol y Ortega, aquest radical de per riure que diu que 'ls frares no poden ser expulsats d'Espanya perque no lo permet la razón de derecho, principio fundamental de la época presente!

¿S' havia vist mai una cayguda més ridícula ni més estrepitosa?

Però 'n ensenyem ab els venuents. Enternits per la angustiosa confessió d' 'El Progreso', correm compassivament un vel sobre la seva planxa del altre dia... y no va más, que diuen els jugadors castellans.

No va más ¿eh? que nosaltres, com no rebém diners d'América pera gastarlos como nos dé la gana, tenim altra feyna que ocuparnos en contestar falsetz y ximplerias.

En Maura ha deixat als seus partidaris de Barcelona ab un pam de nás, prescindint d'ells en els nombraments que acaba de fer de senadors vita licis.

El Sr. Monegal, que ja s'veya senador per tots els dies de la seva vida, s'ha quedat en terra, de simple caballer particular.

Es molta pega 'la de aquests mauristas. El sufragi 'ls retzassa y l'Amo Toni no 'ls vol. ¡Pobrets! Ja ni 'l recurs els queda d'estirar 'ls cabells, perque la majoria d'ells s'han quedat calvos.

'Ejercito y Armada', el periódich militarista de Madrid, v' escriure en contra de Catalunya las majors infamias, que sols poden ser fillas de un cervell desballastat que tingui la monomania del agravi grossor.

Un crit unínim de protesta indignada va acullir semblants indignitats.

Però ningú ha assaltat aquella redacció, ni ningú tampoch ha obligat á aquell paperot á desapareixer del estadi de la premsa que deshonra ab la seva presencia.

No ha tingut més contratemps que una petita de nunciencia, y encare pera cubrir las apariencies.

**

Periódichs de Barcelona, com 'El Poble Català' y 'La Tribuna' han sigut denunciats, sols per haver reproduït aquell article pera millor comentarlo y censurarlo.

¿Es això just? ¿Ha de ser objecte del mateix càstich el reptil asqueros que etjeiga 'l verí, que 'l periódich digue que 'l recull per destruirlo?

**

Se diu, y nosaltres ho creyem, que 'Ejercito y Armada' es un periódich particular que no representa ni al 'Ejercito' ni á la 'Armada'.

Llavors ¿per qué se li ha de permetre ostentar un títol que pot donar lloc á tan lamentables equivocaciones?

Pel mer fet de ostentarlo, infereix un verdader agravi á 'n aquelles respectable institucions, á las quals la Ley de Jurisdiccions ampara ab tan rigor. ¿Per qué no aplicar al infame libelo la ley de Jurisdiccions?

Més m'estimo als carlins anant á las Corts á combatre 'l régimen cara á cara, que no simular adhesió á la dinastia, rebre 'ls favors del poder, y influir en la política del país en sentit reaccionari y clerical.

Aquells per governar, hauran de contar ab l'adhesió de la majoria del país, mentre que 'ls últims, ab sols apelar á la intriga, governan ja, cooperant á la desgracia d'Espanya.

Una opinió de Clemenceau respecte á Espanya:

«Espanya no cedeix á cap altra nació en esforços civilisador; en tots els camps de l'acció aqueix noble país ha senyalat el seu lloc en primer terme. Si hagués permanescut amo de si mateix, hauria desenvolupat maravillosament l'activitat del seu geni; però perdé contra Roma la batalla en que actualment lluita França en la seva independència, y per 'l estat d'Espanya podèm apendre la sort que 'ns estaria reservada si la mateixa derrota 'ns sotmetés á la dominació del Papa, dels seus capellans, dels seus frares y de tota aqueixa oligàrquia nobiliaria ó burguesa que baixa las ordres de la congregació conspira contra la societat civil per entregat al home indefens á l'embutidora tiranía de l'omnipotència romana.

»Espanya ha arribat al punt d'entregar-ho tot á Roma, el seu govern, la seva autoritat, y la seva voluntat mateixa, y en ella ten

se vā negar á donarme aygues benèfites. Potser se vā pensar ferme algú agravi, i que n' vā d' equivocat! No veu que l' aygues benèfites crisia lliana ab massa ufànd. Ab això ja ho sabeu, fadíns de Ribarroja, quan l' ensotanat us demani conquerius, diheu: Demà m' afaytaràs.

I. G.
OLESA DE MONTSERRAT, 14 de maig

Aquesta desgraciada vila, com si l' deutes municipals no li fossin prou carga, s' ha quedat á les foscas, donant lloch, aixís, á que l' que no hi vejan en quant á administració municipal quan els llums eran encoses, ar que estém á les foscas pot ser veurán ben clar lo que ja fa temps diuen les mallas llengües y es: que la Corporació Municipal deu, entre altres comptes, a la companyia del alumbrat públic tot el consum de gas del any 1905; tot el del any 1906; el del present any y l' import de tota la instalació, que segons se diu forma un total d' aprop de quatre mil duros. Y la companyia, en vista de aquestes frivellerias, ha tançat el gas dels carrers.

El senyor arcalde preveient tot això, á mitjó del any passat proposà al Ajuntament l' instrucció d' un expedient per incumpliment de la companyia, qual expedient quedà tancat a l' arcaldia, y encara hi fors si á principis de aquest any la companyia del alumbrat no hagués notificat al arcalde que si no pagaven tancaran el gas, y llavors el senyor arcalde presentà l' expedient pensant sens dupte intimidar á la companyia, però ha resultat al revés.

Infernament, els vehins de aquesta vila van pels carrers ab llanternas, y espelmes dintre de paperines. En vista de això l' arcalde ha determinat fer posar llums de petroli, no més en alguns cantons, per no gastarne massa y evitar aixís que l' tenders no volguessin tirar.

Pedregada

Per demostrar que té geni y qu' es digne de manar, imireu, mireu el conflicte qu' ell mateix s' ha ocasionat! ¡Pobre Moret! ¡Trobarse ara ab que no pot ficar el nas en las animades juegas del Congrés dels Diputats!

— ¡No hi aniré! — digué un dia, y una volta dit, es clar, y comé regular la paraula que pel bêch el té ligat?

Y lo pitjor d' aquest llo es que quan algún extrany ingénusament li pregunta perquè ha donat semblant pas, ha d' arrossar las espallasses y s' ha de quedar callat: ell creu que va fer un punt d' home, mes perquè l' va fer, ino ho sab!

Era castellana?... No. Era catalana?... Menos. Eran — y son — uns tarumbas ab més bilis que calçets, que pel gust d' embolicar problemes que l' home serios deuen estudiar molt frets, gastan per tinta veneno y escullen sempre l' mots més ofensius y perversos.

Ciutadans d' aquí y d' allà, vehins del sur y del centre, gent del nord y gent del est, no n' feu cabal, son uns memos, deixeu que s' esbrin sols; perdoneuslos! (perdoneuslos!)

Don Carlos, sempre magnánim, acaba de declarar que l' trono espanyol, per ara, el té tan arreconat, que á pesar dels seus drets clàssics, no l' pensa pas reclamar.

¡Bravissim, senyor don Carlos! ¿Es tot això, illis y ras, lo que tenia que dirnos? Molt bé; quedem enterats y, hala, qu' es tarty y vol ploure: ja s' pot vestir retrair.

— ¡Don Antón ha declarat! — Trobo bastant acceptables — ha dit — les diverses coses que Catalunya demana. Tant es lo que les hi trobo, qu' en les lleys que tinch en marxa y que portard á les Corts dintre un parell de setmanas, hi ha com quí diu deixat casi tot el seu programa.

Y l' atlot ha somrigut, content de les seves frases, sense pensar que aquí tots portem la clau de la escala (que vol dir que ja som grans) y en matèria de paraules dels polítics de Madrid, preferim cent mil vegadas més que celebrarlas, vérelas; més que vérelas, tocarlas.

Valencia bull d' entusiasm, Extremadura alsas el cap, las Vasconsigadas s' aixecan, Asturias pica de mans, Andalusia's desperta, Galicia prén tanca part en aquest concert armonich d' energia y voluntat... ¿Sabeu qu' es això, oligarcas? ¿No en endavineu, babaus? ¡Es la onada poderosa de la Solidaritat!

— Ara... — Per fi... Contém. Una, dues, tres, quatre, cinc, sis, set, vuit, deu, doze, catorze... ¡D' pressa, no ns fu patiri! Qui! ze, setze, disset... ¡Apal! La xifra s' va arrodonint. D' vuit, dinou, vint... ¡Arriba! ¡Vintiuna!... ¡Sort felis! ¡Vintiuna!... ¡Vintiuna!... Ja podem dormir tranquil·les.

C. GUMI

AIXÍS SE PASSA LA VIDA!

EBD han vist vostès quantes paternitats diferents han atrabuït els falsificadors de la veritat á la Solidaritat Catalana?

Un any escàs té la pobra criatura, y ja estém á punt de perdre'l compte de les contradiccories partides de batisme

solidari que en aquest breu espai de temps hem vist extender.

Primer la Solidaritat Catalana va ser filla de la Lliga Regionalista.

En els antres obscurs y misteriosos ahont s' esmolan las fals dels Segadors y s' presta fetixista culte á las Bases de Manresa havia nascut el perillós infant que tant amohnia al Liberal, al Imparcial y á la Correspondencia de España.

La Lliga, sempre perversa y calculadora, l' havia engendrat en odi als demés partits, especialmente al partit republicà, el més poderós y per lo tant el més temible.

Clara era la jugada y ben innocent havia de ser el qui no la sapignés veure. La Solidaritat representaava per la Lliga un' arma, un element de destrucció de las forças polítiques contraries. Una volta aquestas quedessin aniquiladas y redubridas á pols, la Lliga Regionalista s' treuria la caretia y ja no s' parlaría més de la Solidaritat ni del seu nebúlos programma.

Així varem passarri un mes, dos, tres... La Solidaritat era filla de la Lliga y emprenyo inútil hauria sigut volgut demostrar lo contrari.

De prompte, la consigna donada als falsificadors de la veritat va cambiarse.

Al últim se sabia tot del cert! El pare, el verdader pare de la Solidaritat Catalana, era el Foment. La Lliga quedava arreconada á tercer ó quart terme, com una parenta llunyanà ó una simple amiga de la familia.

El Foment, el Foment era l' papai del inmoral engendro! ¡Objecte! Els aranzels, la sona neutral, la explotació del obrer, de las provincias, de la pobra Espanya, víctima eterna d' aquests venedors de trapos mal tenidos.

Convensut de que l' governs sòls s' amaneixen quan se veulen al davant de una forsa que crida y amenassa, el Foment havia ideat la Solidaritat, per ferla servir de bù, de fantasma, de Sant Cristòfol gros en moments de discussió de tarifas ó d' arreglo de tractats de comers.

Sí; la maniobra estava vista. La Solidaritat no era un desitj de regeneració ni significava l' alsament d' un poble. La Solidaritat era senzillament un cop hábil y enginyós dels reys del cotó, dels cacichs de la plassa de Santa Ana.

Ben convenuts vivíam ja d' això, quan torna al tra vegada á girarse la truya y á la Solidaritat li surt un pare nou.

Qui es? Es Roma, el papat, Pío X en persona.

Tota la premsa anticatalana ho diu. Del Vaticà han sortit les instruccions pera constituir aquest bloc odiós de malas passións y concupiscències.

El Sant Pare s' entén ab els bisbes, els bisbes ab els rectors, els rectors ab els escolans, y aquells son els que portan diariament las ordres als comités de districte y á las juntades de barri.

El plan no pot pas ser més espantós ni més criminal. A cal bise, entre en Casafina y l' sagristà de Sant Just varem posarlo en net. La Solidaritat declararà á Catalunya independent, la rodejará d' una muralla ben alta perque desde fora no s' pugui saber lo que s' fa aquí dins, y un cop aixòs acondicionada, cridará al Sant Pare y li dirà:

— ¡Vinal!... Catalunya es teva. La Solidaritat te la regala com una compensació de las terras que l' rey glantuomo 't va pendre en hora infasta. ¡Vinal! D' avuy endavant, els Estats Pontificis serán Catalunya.

Y l' papa acceptarà y sortint de Roma en una góndola per no haver de passar per la maleïda terra francesa, vindrà á Barcelona y s' instalarà com rey de Catalunya y quefe de la Cristianitat en qualsevol barri luxós del Ensanche.

Tot això, gràcies á la Solidaritat Catalana.

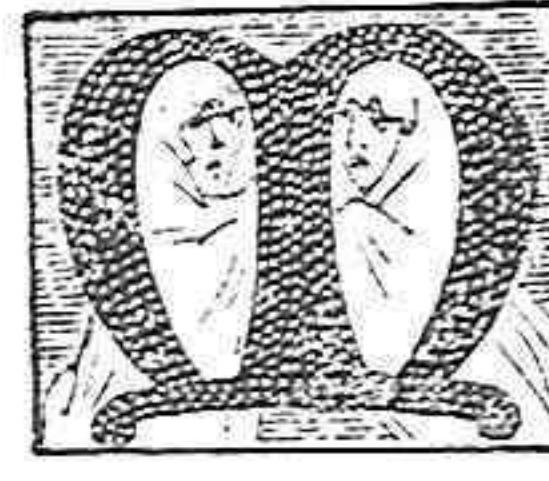
Quina serà la bola que començarà á rodar quan aquells s' pari?

Després de serho de la Lliga, del Foment y del Papa, ¿de qui més será filla la Solidaritat?

FANTÁSTICH

SECCIÓ OBRERA

UNA SANA ORIENTACIÓ INGLESA

OLT es lo que s' ha parlat sobre la importància, la forsa, la serietat que disruptan las Trades Unions inglesas; pero es tan solit el poder que radica en aqueixa Asociació eminentment obrera, y tan llegítima la gloria pel seu propi esforç conquistada, que per molt que se la ponderi sempre re-sultarà débil la ponderació.

Sense que jo pretenga erigirme en descubridor de l' arca santa de la emancipació proletaria, vaig á ebossar unes notacions que he pogut ordenar de las Trades Unions inglesas, ab la idea de que l' companyia se formarà un concepte, al menos, ja que no un completament coneixement, de lo que es tan universalment famosa organiació.

Els tradesunionistes estan conformes ab l' augment de salari fins ahont ho permeti la prosperitat de las industries, pero no perseguixen la unificació dels jornals. En lo que demostran un viu interès es en la unificació de las horas de treball y las procuran reduir tant com els es possible.

La majoria dels obrers adherits á las Trades Unions treballan cinquanta quatre horas setmanals, per tant especial esforç en no excedir-se en la tasca, distribuïda en tal forma, que l' dissaptes no

traballan més que quatre horas. Així es que s' es galan casi ab dos dies de festa á la setmana.

Generalment els obrers inglesos surten de las grans ciutats els dissaptes á la tarda per tornar-hi a la nit del diumenge ó al matí del diumenge, en hora hábil per començar la continuació del treball.

Per esser admés un obrer en las Trades Unions es precisa demostrar ser un perfecte oficial, si de que quedí ben justificat el sou que percepixi y ab el propòsit de colocar á la major altura possible el nivell intel·lectual ó de aptituds industrials dels agrupats.

Els socis, per sufragi universal directe, nombran els comités y els comités els seus secretaris. Aquests empleats cobran de 80 á 160 duros al mes, segons la calitat y cantitat de treball al seu cuidado y se góns las idoneïtats de cada un d'ells.

Las Asociacions obreras rares vegadas discuteixen els actes dels seus comités, sent aquests completament directors de las masses.

La tendència de las Trades Unions inglesas es, com podríam dir encare que impropiament, aristocràtica, puig que dintre dels mateixos obrers d' Inglaterra representan un nou estat compost de persones que, sense ser, naturalment, burgeses, tampoc son obrers exposats á las horribles contingències de la fam.

Cada semestre els Comités publican Memorias explicatives dels treballs que han portat á cap y del estat de la caixa y de distribució de fondos.

Els obrers tradesunionistes, ó més ben dit, sus familiars, cobran 200 pessetes pera gastos de enterament el dia que s' mor l' individu agrupat, 15 pessetes setmanals si està malalt mentre dura la enfermetat, 12 pessetes setmanals en concepte de retiro al cumplir els seixanta anys y 10 pessetas també setmanals si no tenen feyna desde que son considerats oficials.

Algunes caixas de las Trades Unions comptan ab deu y dotze milions de franchs, y s' ha donat el cas de realitzar empréstits per més de sis milions de franchs, cuberts per banquers, á mòdich interès. [Ta] es el crèdit que mereix aqueixa famosa organiació.

Els socis de las Trades Unions regularment cotisan á rahó de quatre franchs mensuals, y no s' tolera el menor endarreriment de pago.

Las Asociacions de filadors y teixidors de la admirable Agrupació subvencionan ab 72 mil franchs anyalment una institució burgesa, obligada á propor el cultiu del cotó en las colonies ingleses. [Quin] exemple per nosaltres sectaris!

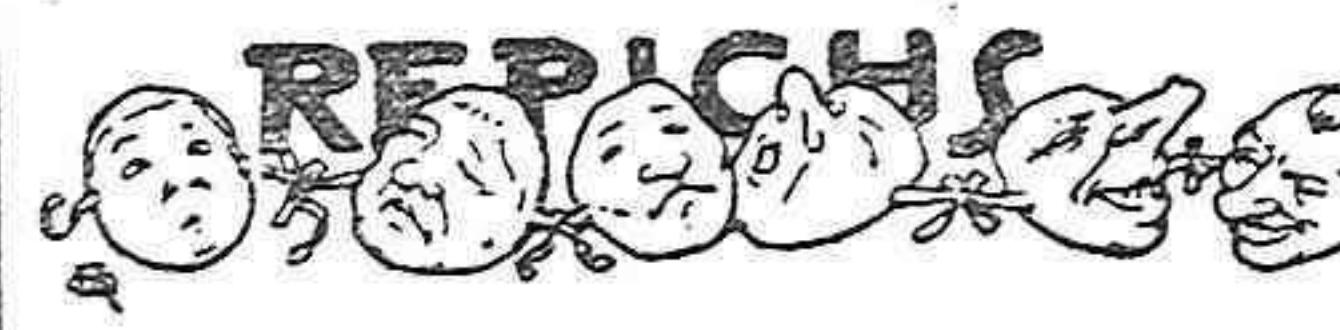
Las Trades Unions ingleses perseguixen a algun temps la idea de conseguir un jornal móvil en relació ab la ganancia anyal dels industrials, y en Inglaterra á ningú espanta aquesta pretensió, que fins als mateixos companys de aquí semblaria absurd.

Aquest es, substancialment exposat, l' esperit de aqueixa organiació obrera que ab la seva constància ha conseguit la admiració de tot el mon. Els individuos que la integren donan probas de possesar un gran sentit práctic, y mentres nosaltres, els obrers espanyols, encastellats en la suicida teoria del «tot ó res», ens quedem arrassagats y ab res en el camí de la emancipació social, ells, en canvi, sense per això renunciar ni molt menos á sas llegítimes reivindicacions, se fan forts relativament en el terrenó econòmic y combaten al capital ab las mateixas armes que la burgesia emplea, imposant graduals millors y seleccionant moralment y intel·lectualment la classe pel propi esforç.

Aquí, els treballadors, hem patit sempre d' una confusió lamentable, la de creure que obeixi á identica finalitat la lluita política y la lluita social, y per això s' ve consumant el fet tristíssim de que valioses energies obreres se perdren en el mar de la política que, generalment insana, corromp als homes. Altre cosa fora de la nostra sort si, partint del principi del societarisme, en las diferents formes que abraça la consecució de nostres aspiracions, els obrers fessin política, sí, pero política de classe. Y mercés á aquesta acció, propia, correcta y honrada, podrà perfectament tractarse ab els elements avanzats en determinats cassos y sobre punts ben concrets, mantenint sempre la nostra collectiva personalitat que s' convertirà, de manada de mansos anyells que avuy es, en exèrcit prou potent pera donar el pit en les més formidables batallades que pogués provocar la classe patronal.

Convidrià no perdre de vista la forma ab que s' organisen los nostres germans, més previsors que nosaltres, y, com fan las Trades Unions inglesas, contribuir á planar el camp d' operacions per anar á la conquesta de nostres drets.

N. BAS Y SOCIES.

ESDE l' fondo del pou, ahont s' ha precipitat, en Moret diu:

«Pensaré en aquella Revolución del 54 y en la Revolución del 69.»

Y el país li respondrà: — Si, noy, ja hi pote pensar tot lo que vulguis; pero pensa també que hi ha un adagi castellà que diu: «al aeno muerto, la cebada al rabo.»

Perque la Revolució (no del 69, sino del 68) els liberals de la calanya d' en Moret son els que varen matarla.

Y continuant ab las seves jeremiades, afegeix:

«No olvidaré que el partit liberal ha conquistado la libertad de pensamiento, fundamento hoy de las societats modernes; que nuestro partit ha traïdo todas las libertades y siempre las ha defendido... etc, etc.

Jo ho crech, borrange!... El partit d' en Moret ha portat la llibertat encarnada á la tant popular y beigna llei de las jurisdiccions.

Els moretistes, al abstenerse de pendre part en las tascas parlamentaries, deixan molta roba bruta, per molta.

Per fortuna un diputat republicà, D. Melquideas Álvarez, s' ha encarregat de rentarla.

No podíam creure mai que l' eloquèt diputat per Oviedo's prestés á desempenyar l' ofici de bugadera per altri.

Pero, en fi, cada hu fa del seu picadó l' tú que té per convenient.

A la última hora *El Noticiero Universal* s' ha fet solidari. Y lo més curiós es que afirma que està ahont estava y que sempre ho ha sigut.

Segurament ho era sense adonarsene, com aquell personatge de Molière, que parlava en prosa sense saberho.

En aquests cassos son els subscriptors que s' donan de baixa y la venta que disminueix els que adverteixen als periódics que badan.

Sol y Ortiga.

¡A qué ha quedat reduxit el dinastisme á Barcelona!

guntar: —Aquests fulanos, ¿son governants ó son simples?

Un periódich refereix la següent anécdota, que suposa que va passar á Ameríca:

A un cert president d' una d' aquelles Repúblicas li digué un compatriota:

—Amigo, despácheme ese expediente, y le daré diez mil pesos, y no lo sabrá nadie.

—Deme veinte mil—contestó el presidente—y cnénteselo á todo el mundo; porque al fin y al cabo se ha de saber!

—Volen dir que aquest fet no va passar á Espanya?

Á LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—O-li-ve-ra.
2. CRIDA INCOMPRENSIBLE.—Hos-pi-tal.
3. ANAGRAMA.—Cabs-Basca.
4. TARJETA.—Amor gitano.
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Granollers.
6. GEROGLÍFICO.—A só de tabals no s'agafan lletras.

Han endavimat totas ó part de les solucions corresponents al número anterior, els caballers: Anton Quer, Dos solidaris de la Colonia Güell, Polls Dous de gallina, Ramón Serra Serenet, Pepet de Pobleda, Juventut Tranquila de Reus, Moka Soka y C.º, A. Nadal, Joseph Andrés, N. Clotet Marqués, Un calandri de Granollers, Un qu' estima y no es correspost, R. A. (a) Pau de las Cal-sas Curtas, y Anton Sans.

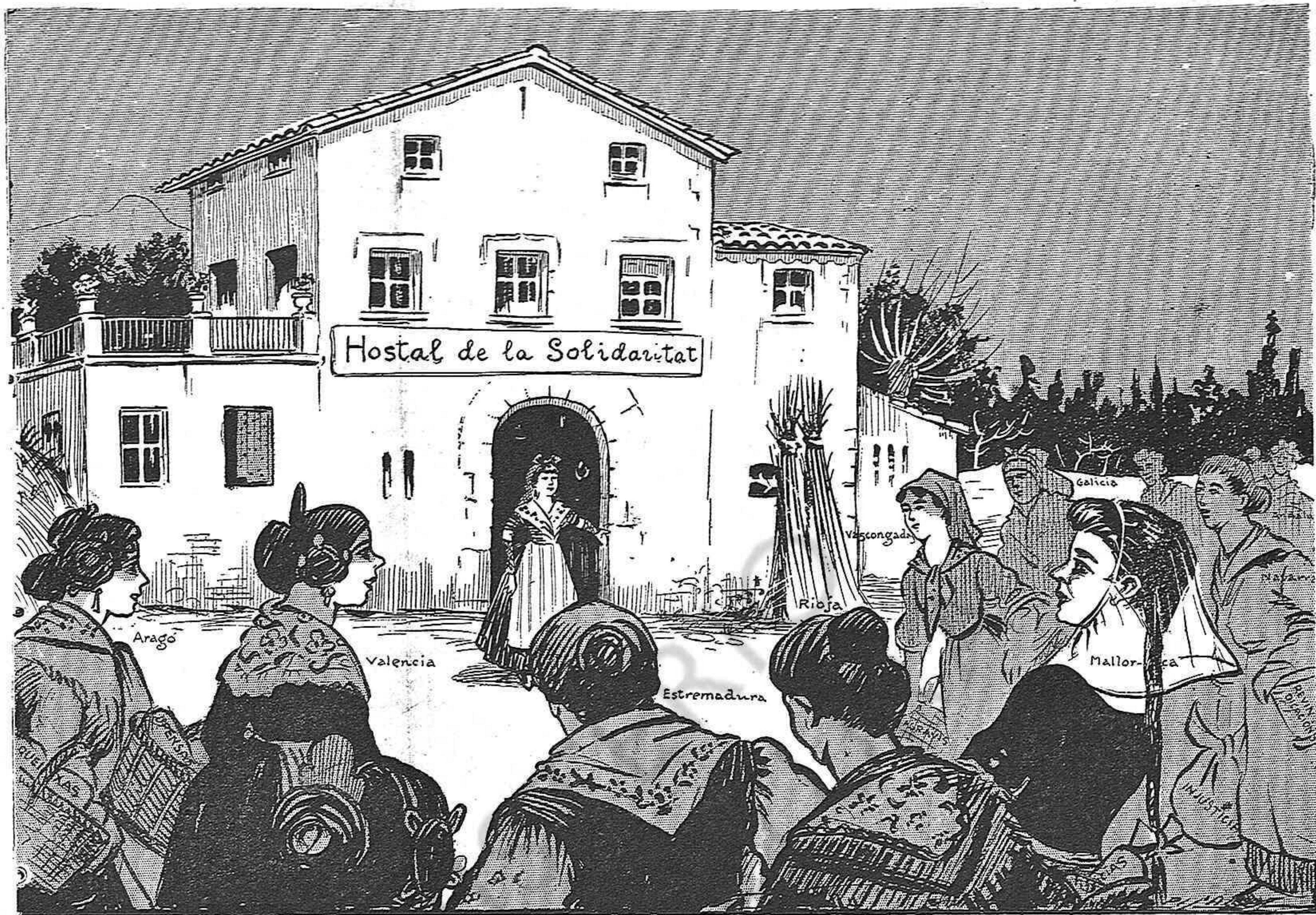
XARADA

Hu-dos-tres, Hu-dos-quart-cinch,
Quinta-quatre-quinta. Marta,
sa quatre-quinta la quarta-
tersa, Dos quinta y Total
sempre abonan la hu-dugas-
quarta-segona tercera
perque es gent quarta-darrera
y, ademés, franca y lleal.

Mes com en totes las cosas
d' aquest mon hi ha imperfeccions
y, per lo tant, excepcions,
couch jo un hu-dos-quart persa-
tan repulsiu y brut que,
sens cap dupte, alguna dona,
d' eixas que tan es abona,
el primer-cinch-dugas-tersa.

L' esmentat primer-dos-quart,
segons me digué en Marfà,
va fer ((ex!)) lo que no fà
cap miserable pagès.
S' assentá en la cinch-dos-hu
y, sens gayres cumpliments,
hu-cinch molts impertinents
masteigant un tres-dos-tres.

Las regions, acudint á la crida de Catalunya

—¡Veniu, germanas, veniu! Aquí hi caben totas.

Al final, que fou poch prima-
girada-quarta-invertida-
tercera y gens divertida
la dos-prina recitada,
sobre un orga ab hu-quart-cinch,
l' Hu girat cinch-al-revés
digué ab dos-inversa-tres:
—Hu-al-revés-quarta-girada!

E. PI FANI

ANAGRAMA

Ara m' ha dit en Badia
que al arrençar una Tot

sens volquerho fer ha mort
á dos total que tenia.

ANTONI MONCLús

TARGETA

LOLA MES

CID

Formar ab aquestes lletras un celebrat drama catalá.

MOKA SOKA Y C.º

TERS DE SÍLABAS

Primera ratlla vertical y horisontal: nom de dona (di-minutiu); segona: nom d' home; tercera: ofici.

JOSEPH GORINA ROCA

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	2	6	4	5	1	2	3	—
1	2	9	4	5	6	2	—	—
3	2	6	8	7	2	—	—	—
7	2	9	5	6	—	—	—	—
7	8	9	2	—	—	—	—	—
3	5	6	—	—	—	—	—	—
4	8	—	—	—	—	—	—	—
9	—	—	—	—	—	—	—	—

CAP-GROS

GEROGLÍFICOS COMPRIMITOS

TAL

ANTONI CARABACH

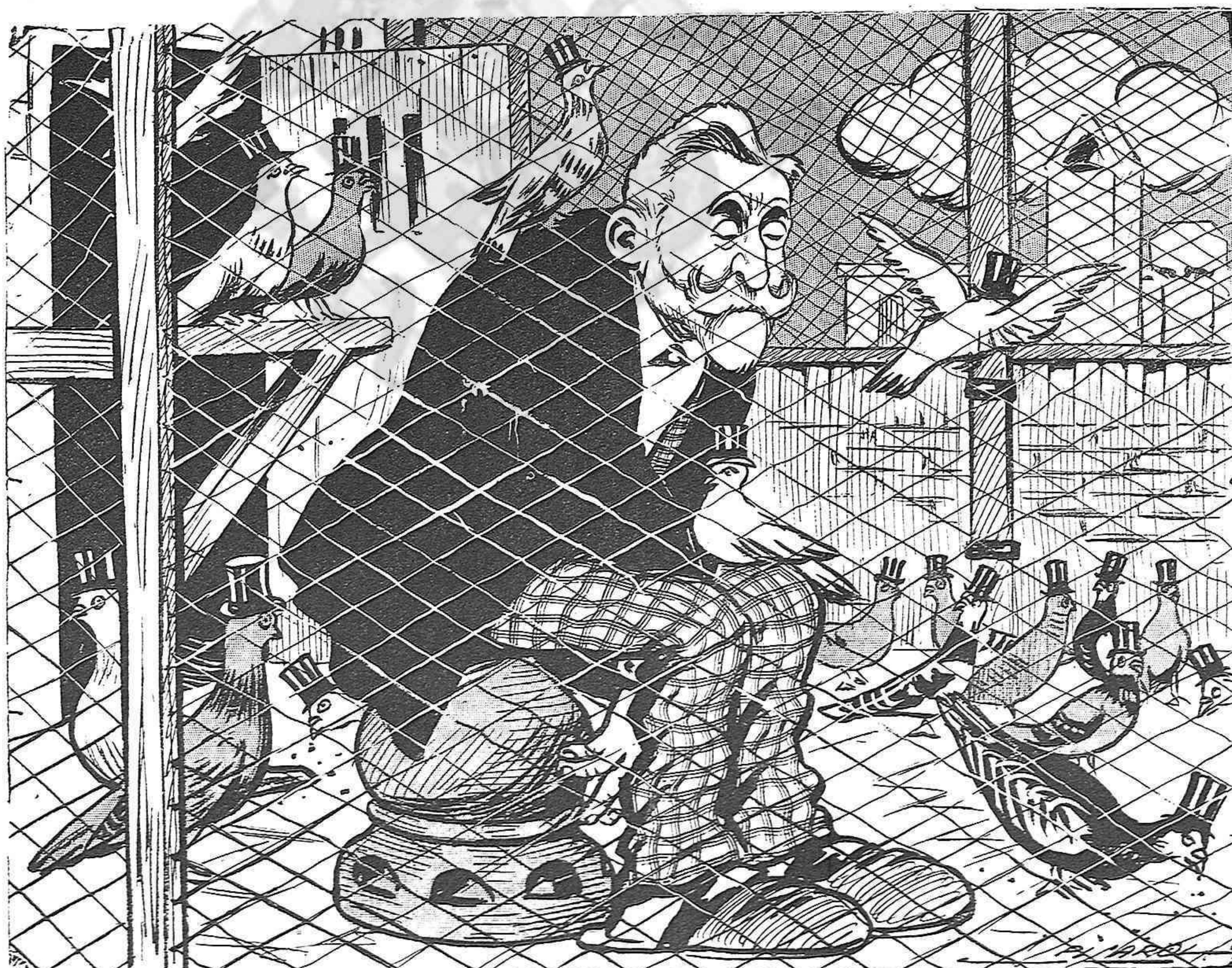
CORRESPONDENCIA

Caballers: Un esgarrapa-mistus, R. Porón, A. Sol del Dia, Anton Quer, Pepet del Mas de las Tapias, Bielet N. Clasa, Un que porta espardenyas de beta, A. Q. R., Pep de las Mitjas y Mitjons, Un socialista, Miquel Garriga, Ramiro Espinosa, José P. R., Amadeu Nadal, Un del Port de la Selva, Carlos Pons, Dos del Centre Coral (Masnou), Un calandri de Granollers, M. Ballbé A., Ricardo Laffitte, F. M. M., Cerámica Bagurencia, M. R. Melich, Miguel Salvat, Enrich Bonagarriga (a) Suat, J. Vergés, E. Moreno, Fadrí de Sau, Un de la colla de la Torra, Un cargol, y T. C.: No.

Caballers: Amadeu Nadal, Pepet de Pobleda, Un anti maurista, Moka Soka y C.º, A. Roca Coll, Joseph Andrés, M. Germain Lacai, N. Clotet Marqués, Tres calandris de Masnou, J. Quer, R. A. (a) Pau de las Cal-sas Curtas, y Pep de les mánigas curtas: Si.

Caballer: Jaume Cuando: Els cantars no van, y lo de més tampoch.—F. R. Pericay: Hi sobra lirisme, y hi falta emoció.—Un que no ho vol: D' hont vé aquesta carta?—Cir: El dibuix es de ricot; la idea serà aproitable.—José Valentí: No està bé de forma... ni de fondo.—C. R. A.: Ho sento, pero no pot ser.—Enrich Masuet: Ja té rahó, ja... Pero no li val. Ja veurà com l' any que vé hi tornaré.—R. U.: Niñots així també 'ls fa el nano de casa.—Manel Noël: Faré els possibles... No es per falta de voluntat.—M. Capeta: No serveix.—Antoni Compte S.: No fa per la família.—Antolí B. R.: Prou d' aquest color...—J. P., F. F., Un Miao, J. G., y F. B.: No 'ns es possible insertar las cartas que 'ns envian, per variás rahóns.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESCUILLA, carrer del Olim, número 8
Tinta Ch Lorilleux y Cº

MAURA:—Procureu aprofitarvos, que 'm sembla que se 'ns acaban las bessas.